

CSEHY ZOLTÁN

Neoptolemosz Philoktétésznek beszél álmáról

„Árnyék álma az ember”
(Pindarosz)

Az a baj, hogy azonnal a történet
velejébe jutunk, s inkább úgy teszünk,
mintha mindig is ebben a történetben éltünk
volna, s hallgatásunk nem puhatolózás, zavar,
kétségbeesés,
hanem *így* láttatott *tudás*. Sokakat látsz
érzéketlenül elhaladni a kötőszavak, a módosítószók
mellett,
mi, mi szemlélődünk,
mi betűzzük őseinket:
árnyék álma az ember,
az ember álma az árnyék, az álom árnyéka az ember,
az álom árnyéka az álom.

Most már nem tudom felidézni azt a szimbiotikus létezést
az elérhetetlen csend körül, az örök
mediterrán, rekkenő deleket, amikor a tücskök
újra kihangosították a történéseket,
a temetőkert görög versei,
a hátrahagyott névjegyek, ez volt a biztonság,
hogym valóban létezem itt és most,
hogym valóban létezik az álmom itt és most,
ha érzed a múltat, kell, hogym létezz,
hogym legyél, hogym lehess,
az egész temető, mint egy legyűrt állat szerteszórt csontjai,
egy elpusztult állat örök, letiport csontjai,
mely időnként felkel,
s visszaérzi húsát bőgve, szalad egyet a mezőn,
majd visszafekszik a maga kimódolt klasszicizmusába,
loholásnak csak felgyorsítva látszik,
itt mindig csak rezdülés,
rezzenés, alig-moccanás,
egy kiesett hang,
lekopott tővéghangzó,
egy deklinációs hiba,
egy indokolatlan aorisztosz.

Ne reméld, hogym belevölpsz a történetbe, csak állnak
a szavak, szeliden nézik a mozgást,
a történet peremén, ahogym mi. A nyelv árnyéka az ember.
Az árnyék nyelve az ember. Az ember a nyelv álma.

Így álmodom én az ostromot, Philoktétész,
így álmodom Trója bukását és ép hazatérte,
ahogym te a betegségedet, a féktelen büzt, a rohadó lábat,
a győzhetetlen nyilakat.